

מסורת הש"ס

ארוסה פרק רביעי סוטה

כו.

עין משפט
גר מצוה

(6) יבמות לו: (7) [תוספתא
רש"י פ"ה ע"ש, (8) [שם
תוספתא (9) בריכות לא:
[שם תוספתא פשיעה וכו'
תו"כ לעיל לה' ד"ה ור' יונתן
וכי' וכו' תו"כ מנחת י: [1]
ד"ה ד"ה הלל וכו' וכו' [2]
(10) [ש"ל מ"ג, (11) [ש"ך לע"מ
הקדום, רש"י, (12) [ומנכר
(13) [ומנכר, (14) [וי"ו
הטעם ברש"י דמשה דלעיל
כו: ד"ה אשם קרים ועי'
רש"י, (15) [ן גירסת רש"י
אלג גירסת רש"י ה"ה ע"כ
ד"ה דלעיל, (16) [ע'
כירשמי דק"א אילונית,
(17) [ש"ל, (18) [ל' ד"ה.

תורה אור השלם

1. ואם לא נטמאה
דאשה ודחיה הוא
תקתה ודחיה וכו'.
2. דבר אל בני ישראל
ואמרת אליהם איש איש
כי תשטה אשתו ומעלה
בו מעלה: כמבד"ה ר"ב
3. ושכב איש את
שבת זרע ועלם מעיני
אישתו ותקתה היא
נטמאה וע"א ק"ה והוא
לא נתקשה:

הנהגות הב"ח

(6) ג' מסורת פשיעה
לעיל ומצות אילונית
נמצא:

מיתק רש"י

מעוברת חבירו ומינקת
חבירו. אשה שמת בעלה
והיא מעוברת או מינקת,
אסורה להנשא עד כ"ד
חדש, שכן מיתק יונתן
[בבב"ב לו:].

ולא שוטים. דמצינו תחת אישה: **ולא יחזיר עולמים.** קנסא קנסוהו כענין לכושיע ומנו. לאחר כ"ד חדש לידת הולד: והרובא. כמור. כמו ילד (בראשית כה) רביא: **מעוברת עלמו.** שהיה אשתו מעוברת וקניא לה: או שוטים. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: **אשם ממזר לממזר.** כלומר אשה הרחיה לממזר וניסת לממזר וקניא לה ונסמרה: או שוטה כו. ולקמן פרך פשיעה: **אנא דאמרי כי האי סנא.** דלית ליה עקרה חקנה שומות מדלל נקט אלג אילונית ונסכי תלמודא מונקתה ומרעה זרע ולא משום דאינה רחיה לקיימה אלמא כרבי אלעזר ס"ל דיכול לישא אחרת ולפרות ולרבות ואפ"ה אילונית לא: וכו. כל אשה נעושה עקרה משום דלא נסמרה הפסדיה: **לא ליוש פסולין.** לא נעשה שלום בניהם הלוא לא יפרה ולא ירבה הואיל וכל דרומו ממזרין: והיא לא **נפספה כו.** כלומר מהו דמימא פרשת סוטה על כרחך בלשנת ישראל קיימא מדמצינה והיא מיעוטה משמע ו מהו דכי לא נפספה אסורה הא נפספה כו ועלה קאי קרא דממרה ועבר עליו רוח וגו' דהייכא דמסקפא לן כהן אש נעמאה ואם לא נעמאה וזהו אלג אשם כהן דליתא בכלל ויהו לא נפספה ליתא נמי בכלל השקאה קמ"ל: **במפגונה.** לאחר ששמתה אילטריך לאשמעינן דמותה לבעלה דלא מימא זונה היא שהרי דקוה המים: **מפגונה א.** דהאי דקוה המים חונה היא אלג שמה לה זכות ואמאי מותרת לבעלה: **במפגונה דרך אכריס.** שאינה ממנונה במעים ובירכיס אלג ראשה ושאר אכריס כנידים עליה מהו דמימא הא לאו זכות מלה לה דאם כן הוה לה להתנוונה דרך דניקת המים אלג בלאונס זימנה לפיכך ממנונה שלא כדרכה ולכהן מיהא מיתקס: **מבלעדי אישך.** משמע דאשה כר הכי הוא: **קא משמע לן.** דלמיקדס שכינת בעל לבעול הוא דלחא וזכרים כר שכינה הוא ואף על גב דלאו כר זריעה הוא. (סובסריס חמה קאמר דמוזר לקיימה ולא כפרים אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פלוע דכא (דברים כג): מהו

ולא שוטים. דמצינו תחת אישה: **ולא יחזיר עולמים.** קנסא קנסוהו כענין לכושיע ומנו. לאחר כ"ד חדש לידת הולד: והרובא. כמור. כמו ילד (בראשית כה) רביא: **מעוברת עלמו.** שהיה אשתו מעוברת וקניא לה: או שוטים. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: **אשם ממזר לממזר.** כלומר אשה הרחיה לממזר וניסת לממזר וקניא לה ונסמרה: או שוטה כו. ולקמן פרך פשיעה: **אנא דאמרי כי האי סנא.** דלית ליה עקרה חקנה שומות מדלל נקט אלג אילונית ונסכי תלמודא מונקתה ומרעה זרע ולא משום דאינה רחיה לקיימה אלמא כרבי אלעזר ס"ל דיכול לישא אחרת ולפרות ולרבות ואפ"ה אילונית לא: וכו. כל אשה נעושה עקרה משום דלא נסמרה הפסדיה: **לא ליוש פסולין.** לא נעשה שלום בניהם הלוא לא יפרה ולא ירבה הואיל וכל דרומו ממזרין: והיא לא **נפספה כו.** כלומר מהו דמימא פרשת סוטה על כרחך בלשנת ישראל קיימא מדמצינה והיא מיעוטה משמע ו מהו דכי לא נפספה אסורה הא נפספה כו ועלה קאי קרא דממרה ועבר עליו רוח וגו' דהייכא דמסקפא לן כהן אש נעמאה ואם לא נעמאה וזהו אלג אשם כהן דליתא בכלל ויהו לא נפספה ליתא נמי בכלל השקאה קמ"ל: **במפגונה.** לאחר ששמתה אילטריך לאשמעינן דמותה לבעלה דלא מימא זונה היא שהרי דקוה המים: **מפגונה א.** דהאי דקוה המים חונה היא אלג שמה לה זכות ואמאי מותרת לבעלה: **במפגונה דרך אכריס.** שאינה ממנונה במעים ובירכיס אלג ראשה ושאר אכריס כנידים עליה מהו דמימא הא לאו זכות מלה לה דאם כן הוה לה להתנוונה דרך דניקת המים אלג בלאונס זימנה לפיכך ממנונה שלא כדרכה ולכהן מיהא מיתקס: **מבלעדי אישך.** משמע דאשה כר הכי הוא: **קא משמע לן.** דלמיקדס שכינת בעל לבעול הוא דלחא וזכרים כר שכינה הוא ואף על גב דלאו כר זריעה הוא. (סובסריס חמה קאמר דמוזר לקיימה ולא כפרים אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פלוע דכא (דברים כג): מהו

ולא שוטים. דמצינו תחת אישה: **ולא יחזיר עולמים.** קנסא קנסוהו כענין לכושיע ומנו. לאחר כ"ד חדש לידת הולד: והרובא. כמור. כמו ילד (בראשית כה) רביא: **מעוברת עלמו.** שהיה אשתו מעוברת וקניא לה: או שוטים. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: **אשם ממזר לממזר.** כלומר אשה הרחיה לממזר וניסת לממזר וקניא לה ונסמרה: או שוטה כו. ולקמן פרך פשיעה: **אנא דאמרי כי האי סנא.** דלית ליה עקרה חקנה שומות מדלל נקט אלג אילונית ונסכי תלמודא מונקתה ומרעה זרע ולא משום דאינה רחיה לקיימה אלמא כרבי אלעזר ס"ל דיכול לישא אחרת ולפרות ולרבות ואפ"ה אילונית לא: וכו. כל אשה נעושה עקרה משום דלא נסמרה הפסדיה: **לא ליוש פסולין.** לא נעשה שלום בניהם הלוא לא יפרה ולא ירבה הואיל וכל דרומו ממזרין: והיא לא **נפספה כו.** כלומר מהו דמימא פרשת סוטה על כרחך בלשנת ישראל קיימא מדמצינה והיא מיעוטה משמע ו מהו דכי לא נפספה אסורה הא נפספה כו ועלה קאי קרא דממרה ועבר עליו רוח וגו' דהייכא דמסקפא לן כהן אש נעמאה ואם לא נעמאה וזהו אלג אשם כהן דליתא בכלל ויהו לא נפספה ליתא נמי בכלל השקאה קמ"ל: **במפגונה.** לאחר ששמתה אילטריך לאשמעינן דמותה לבעלה דלא מימא זונה היא שהרי דקוה המים: **מפגונה א.** דהאי דקוה המים חונה היא אלג שמה לה זכות ואמאי מותרת לבעלה: **במפגונה דרך אכריס.** שאינה ממנונה במעים ובירכיס אלג ראשה ושאר אכריס כנידים עליה מהו דמימא הא לאו זכות מלה לה דאם כן הוה לה להתנוונה דרך דניקת המים אלג בלאונס זימנה לפיכך ממנונה שלא כדרכה ולכהן מיהא מיתקס: **מבלעדי אישך.** משמע דאשה כר הכי הוא: **קא משמע לן.** דלמיקדס שכינת בעל לבעול הוא דלחא וזכרים כר שכינה הוא ואף על גב דלאו כר זריעה הוא. (סובסריס חמה קאמר דמוזר לקיימה ולא כפרים אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פלוע דכא (דברים כג): מהו

כג א מ"י פ"ה מהל' גירושין הלכה כה סתם ע"פ ר' טושי"ע א"רע' פ"מ יג ע"פ ר'י: כד ב מ"י שם הלכה כה טושי"ע שם ספיק י"ג: כה ג מ"י פ"ה מהל' סוטה הלכה י: כו ד מ"י שם הלכה ה: כז ה מ"י שם הלכה ו: כח ז מ"י שם הלכה י: ל ח מ"י שם הלכה ו: ופ"ג שם הלכה כ' סתם ע"פ ר'י: לא ט מ"י שם פ"ג הלכה כה:

תוספות שאנץ

ואילונית בעמי אמה לקיח ולא חזיא ליה: ואשה ממזר לממזר כלומר אשה הראויה לפמזר ונשאת לממזר וקניא לה ונסמרה ליה אילונית או שוטה או לא נטמאה כתובה ומיירי בבייש לו אשה ובנים דומיא דעקרה ונקמה: ולא ליטוש בספולין פ"ה לא נעשה שלום בניהם לא יפרה ולא ירבה הואיל וכל דרומו ממזרין: מ"ד והוא לא נפספה כו כלומר מהו דמימא פשיעה סוטה על כרחך באשת ישראל קיימא מדמצינה והיא מיעוטה משמע ו מהו דכי לא נפספה אסורה הא נפספה כו ועלה קאי קרא דממרה ועבר עליו רוח וגו' דהייכא דמסקפא לן כהן אש נעמאה ואם לא נעמאה וזהו אלג אשם כהן דליתא בכלל ויהו לא נפספה ליתא נמי בכלל השקאה קמ"ל: **במפגונה דרך אכריס.** שאינה ממנונה במעים ולא ראשה ישראל אכריס כבדים עליה מ"ד (6) מ"ד מבלעדי אישך כו משמע ראשה בר הכי הוא קא משמע לן ולמי שקדמה שכינתו לבעול הוא ראשון ומרים בר הכי הוא אצ"ע דלאו בר איורוטי הוא ובכריס חמה קאמר דמוזר לקיימה ולא כפרים אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פלוע דכא (דברים כג): מהו

(6) נבלה דל"ל מ"ד הא לאו זכות מלה לה וכו' ולכאן מיהא למתרי וכו' גרש"י.

לכאן כשרה ואינו מטמא לאשתו פסולה ה"ג קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא משמע פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערבין (דף טז.) נבי האשה שיואלת ליהרג אין ממתינים לה עד שחלד פשיעה גופה היא מהו דמימא (כ) כלאש ישימ עליו בעל האשה כתיב והאי מנוחא דבעל הוא קמ"ל ואימא ה"ג י"דמאי נפקא לן מהתם דממונה דבעל הוא אלג הכא כיון דאשמעינן דעיקר קרא לדרשא אחריתי מהו לא סלקי דעתא למעוטי מיניה מידי וכן פ"י: **אשת סריס.** רש"י פ"י כפרים חמה ולא כפרים אדם שאסור לקיימה ולא ידעינן מנגן דסריס אדם כגון ששמה כוס עיקרין דאסור לקיימה אי משום האי כרימא דמייתי כפרק שני דיבמות (דף כז.) ובפרק הערל (שם דף פט.) פלוע דכא וכרות שפכה סריס אדם והוקן וכו' עד אסור לקיימה הא קמני נמי וכן וכן אסור לקיים אלג על כרחיך פלגוע דכא וכרות שפכה קאי כדקמני טעמא משום שנאמר לא יבא פלוע דכא וכרות שפכה אלג אכריס דקמני כרימא לא ידענא מנגליה קמני נמי עלה: אלג

לכאן כשרה ואינו מטמא לאשתו פסולה ה"ג קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא משמע פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערבין (דף טז.) נבי האשה שיואלת ליהרג אין ממתינים לה עד שחלד פשיעה גופה היא מהו דמימא (כ) כלאש ישימ עליו בעל האשה כתיב והאי מנוחא דבעל הוא קמ"ל ואימא ה"ג י"דמאי נפקא לן מהתם דממונה דבעל הוא אלג הכא כיון דאשמעינן דעיקר קרא לדרשא אחריתי מהו לא סלקי דעתא למעוטי מיניה מידי וכן פ"י: **אשת סריס.** רש"י פ"י כפרים חמה ולא כפרים אדם שאסור לקיימה ולא ידעינן מנגן דסריס אדם כגון ששמה כוס עיקרין דאסור לקיימה אי משום האי כרימא דמייתי כפרק שני דיבמות (דף כז.) ובפרק הערל (שם דף פט.) פלוע דכא וכרות שפכה סריס אדם והוקן וכו' עד אסור לקיימה הא קמני נמי וכן וכן אסור לקיים אלג על כרחיך פלגוע דכא וכרות שפכה קאי כדקמני טעמא משום שנאמר לא יבא פלוע דכא וכרות שפכה אלג אכריס דקמני כרימא לא ידענא מנגליה קמני נמי עלה: אלג